

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професора кафедри дитячої хірургії Левицького Анатолія Феодосійовича (Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця) на дисертацію Сасюк Анатодія Івановича «Особливості діагностики та хірургічного лікування вродженої кілеподібної деформації грудної клітки у дітей» на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.09 – дитяча хірургія

Актуальність теми дисертації

Робота присвячена актуальній, складній та багатогранній проблемі дитячої хірургії - обґрунтуванню та розробці нової методики хірургічного лікування вродженої кілеподібної деформації грудної клітки (ВКДГК).

Дана патологія проявляється як косметичними вадами так і функціональними розладами з боку серцево-судинної та дихальної системи, змінами обмінних процесів, а також веде до ускладнень з боку психічного стану дитини та ускладнює її соціальну адаптацію.

Відсутні універсально погоджені стандарти для діагностики вроджених кілеподібних деформацій грудної клітки (ВКДГК) та оцінки віддалених результатів лікування.

Консервативне лікування ВКДГК з використанням зовнішніх компресійних пристроїв лише частково призводить до зменшення ступеню деформації грудної клітки, а переважно, є етапом, який передуює хірургічній корекції.

Основним методом лікування ВКДГК є хірургічний. Існуючі методики можна розподілити на дві групи:

із застосуванням внутрішніх фіксаторів (Разумовский А.Ю. та співавт., 2011; Ugarte D.A. et al., 2012; Martinez-Ferro M. et al., 2013);

без застосування фіксаторів (Віноградов О.В. та співавт., 2001; ; Fonkalsrud E., 1996; Jungmajer J. et al., 1994).

Методики операції мають розбіжності ще й в залежності від варіантів мобілізації груднино-реберного фрагменту. Дискусійними є

питання напрямку розтину шкіри (горизонтальний або вертикальний), мобілізації пекторальних м'язів (відсікати або частковий розтин), резекції реберних хрящів, розтину передньої або задньої пластинки груднини в ділянці максимального вигину груднини.

Ні один з запропонованих способів лікування ЛДГК не є досконалим, а кількість незадовільних результатів коливається в межах 15-40% (Тимошенко В.А.,1997; Herba A. et al., 2000;Till H. et al.,1996).

На підставі вищевказаного актуальність теми дисертації, обраної автором, не викликає сумнівів.

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами

Дослідження являється фрагментом планової науково-дослідної роботи кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова «Інноваційні підходи до діагностики та лікування дітей з хірургічною патологією» (держреєстрація № 0105V002712).

Новизна дослідження та отриманих результатів

В дисертації Сасюка А.І. , яка є самостійно виконаною науковою працею, досягнуто нове рішення наукової проблеми щодо обґрунтування і розробки нових стандартів обстеження та нового методу оперативного лікування ВКДГК.

Науковою новизною є те, що:

вперше визначені кількісні показники відхилення груднини та пригруднинних ділянок у дітей різних вікових груп у залежності від типів будови тіла в нормі та при вродженій кілеподібній деформації грудної клітки;

з нових наукових позицій оцінені фізіологічні показники даних кутометрії груднини та пригруднинних ділянок, на основі яких удосконалена діагностика та оцінка лікування дітей з ВКДГК;

вперше визначено величину та локалізацію напруження в системі «грудна клітка -фіксатор» під час застосування оригінального малоінвазивного нерезекційного методу для корекції ВКДГК;

вперше визначені віддалені результати застосування оригінального малоінвазивного нерезекційного методу для хірургічного лікування пацієнтів з ВКДГК.

Структура і зміст дисертації

Робота викладена в традиційній манері на 158 сторінках машинописного тексту. Складається із вступу, інформаційного огляду сучасного стану проблеми, 5 розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків та практичних рекомендацій, списку використаних інформаційних джерел. Список літературних джерел включає 151 бібліографічних описів, з них 65 кирилицею, 86 латиницею. Робота проілюстрована малюнками, схемами і таблицями (36 таблиць, 51 малюнок).

У **вступі** автор доводить актуальність досліджень по обраній тематиці, формулює задачу дослідження, його мету та наукову новизну.

В **першому розділі** наводиться аналітичний огляд загального стану проблеми та досить детальний аналіз різних підходів, теоретичних та практичних аспектів сучасного стану проблеми хірургічного лікування ВКДГК. Аналіз наведених даних дозволяє досить логічно обґрунтувати проведення власних досліджень.

В **другому розділі** наведені відомості про матеріали та методи. В дослідженні використані сучасні методи клінічного, рентгенологічного, функціонального та статистичного досліджень. Дає загальну характеристику клінічних спостережень.

В **третьому розділі** викладені дані щодо результатів дослідження кутометрії груднини та пригруднинних ділянок як методу ранньої діагностики та динамічного спостереження за перебігом вродженої

кілеподібної деформації грудної клітки із використанням оригінального маятникового кутоміру.

В **четвертому розділі** проведено визначення геометричних параметрів грудної клітки у дітей, наведені результати дослідження напруги в системі «грудна клітка - фіксатор» при корекції ВКДГК.

В **п'ятому розділі** викладені матеріали, що стосуються хірургічного лікування ВКДГК з використанням оригінального малоінвазивного нерезекційного методу.

У **шостому розділі** проведено аналіз та узагальнення результатів хірургічного лікуванні ВКДГК із застосуванням оригінального малоінвазивного нерезекційного методу.

Розділ добре ілюстрований клінічними прикладами. Кількість спостережень цілком достатня.

Висновки дисертації впливають зі змісту роботи та відповідають завданням при проведенні дослідження.

Теоретичне значення результатів дослідження

В результаті проведеного дисертантом дослідження отримані нові дані щодо методології обстеження дітей з ВКДГК та динамічного спостереження. Визначено локалізацію та величину напруження в системі «грудна клітка- фіксатор» при використанні оригінального малоінвазивного нерезекційного методу для хірургічного лікування пацієнтів з ВКДГК.

Практичне значення отриманих результатів

Автором запропоновано застосування оригінального малоінвазивного нерезекційного методу для хірургічного лікування пацієнтів з ВКДГК, що дозволяє покращити результати лікування та уникнути ускладнень під час операції та в післяопераційному періоді. Запропонований метод значно зменшує ступінь втрати корекції після видалення фіксатора. Використання розробленого автором підходу дозволяє покращити анатомо-

функціональні результати лікування та якість життя.

Ступінь обґрунтованості і вірогідності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертаційна робота А.І.Сацюка виконана на сучасному науково-методичному рівні. Вірогідність та обґрунтованість отриманих результатів підтверджується достатньою кількістю спостережень із використанням сучасних методик, графоаналітичного методу при дослідженні наруги системі «грудна клітка- фіксатор», а також достатньою статистичною обробкою результатів дослідження. Висновки роботи обґрунтовані і логічно витікають з отриманих даних, відповідають меті та завданням роботи.

Повнота викладення матеріалів в опублікованих працях та авторефераті

Отримані результати доповідалися та обговорювалися на симпозіумах і конференціях. Матеріали дисертаційної роботи в повному обсязі викладено в 16 друкованих роботах (у тому числі 6 статей в провідних наукових фахових виданнях). Отримано 1 патент на винахід та 2 патенти на корисну модель, на підставі яких оформлено 1 нововведення внесене до переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. Основні результати дисертації повністю відображені в представленому авторефераті. Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації.

Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення та дискусійні положення

Поряд з позитивними характеристиками роботи, варто зупинитися на окремих дискусійних питаннях та зауваженнях. Так, по тексту виявляються розбіжності, що стосуються використання медичної термінології.

Також в тексті дисертації зустрічаються невдалі звороти, стилістичні та граматичні помилки, які не впливають на суть роботи.

Із урахуванням незаперечної новизни проблематики, дискусійні положення вважаю за необхідне розглянути у варіанті питання – відповідь:

1. Чи були у Вашому дослідженні пацієнти, у яких ВКДГК поєднувалась із сколіотичною деформацією хребта що потребує корекції і яка була тактика в таких випадках?

2. Якими критеріями Ви керувались при визначенні строків фіксації?

3. Чи траплялись у Вашій практиці випадки перелому ребер внаслідок резорбції кісткової тканини в місцях фіксації пластини?

4. З якого мінімального віку Ви вважаєте можливим застосування запропонованого фіксатора?

5. Як змінювалась тактика оперативного втручання при асиметричних формах деформації грудної клітки?

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Розроблені автором оригінальні технології обстеження та лікування ВКДГК можуть бути використані в практичній роботі дитячими хірургами лікарень всіх рівнів акредитації. Матеріали роботи можна вважати корисними для підготовки і підвищення кваліфікації дитячих хірургів.

Відповідність дисертації установленим вимогам

Дисертаційна робота Сасюк А.І. “Особливості діагностики та хірургічного лікування вродженої кілеподібної деформації грудної клітки у дітей” є закінченим, самостійно виконаним науковим дослідженням, що містить нові обґрунтовані результати, положення та висновки, які в сукупності (на підставі клінічних, функціональних, лабораторних та рентгенометричних методів досліджень, результатів графо-аналітичного дослідження напруги в системі «грудна клітка -фіксатор») дають нове рішення науково-практичної задачі, щодо розробки високоефективних

методів обстеження та лікування дітей із вродженою кілеподібною деформацією грудної клітки і мають суттєве теоретичне і практичне значення для дитячої хірургії.

За актуальністю, науковою новизною, методичним рівнем, обсягом виконаних досліджень, достовірністю одержаних результатів та їх практичною значимістю дисертаційна робота Сасюк Анатолія Івановича «Особливості діагностики та хірургічного лікування вродженої кілеподібною деформації грудної клітки у дітей» повністю відповідає спеціальності «Дитяча хірургія», профілю спеціалізованої Вченої ради Д 05.600.01 та вимогам п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів і вченого звання старшого наукового співробітника», який затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 656 від 19 серпня 2015 року. За актуальністю теми, науковою новизною, теоретичною та практичною цінністю виконана робота «Особливості діагностики та хірургічного лікування вродженої кілеподібною деформації грудної клітки у дітей», є завершеним науковим дослідженням, а її автор – Сасюк Анатолій Іванович заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.09 – дитяча хірургія.

Завідувач кафедри дитячої хірургії
Національного медичного університету
ім. О.О. Богомольця,
доктор медичних наук, професор

А.Ф. Левицький